

Handläggare
Sarah Löfling
08-508 876 29**Till**
Exploateringsnämnden
2020-12-17

Motion om att inrätta gröna parkeringsköp och en mobilitetsfond. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Anse remissen besvarad med detta utlåtande.

Johan Castwall
FörvaltningschefGöran Carlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att inrätta gröna parkeringsköp och en mobilitetsfond från Arvid Vikman (S).

Exploateringskontoret ställer sig generellt positivt till att arbeta mer med mobilitetstjänster men anser att en uppföljning och utvärdering av de befintliga riktlinjerna är angelägen innan en eventuell revidering eller nya riktlinjer införs. Kontoret föreslår istället att kontoret får tid att prioritera fortsatt implementering, uppföljning och utvärdering av gällande riktlinjer.

Bakgrund / Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att inrätta gröna parkeringsköp och en mobilitetsfond från Arvid Vikman (S). Exploateringskontoret har fått möjlighet att yttra sig i ärendet senast den 31 dec 2020.

Motionen tar sin utgångspunkt i riktlinjer för ”Projektspecifika och gröna parkeringstal” som beslutades i kommunfullmäktige

2015. Gröna parkeringstal innebär att staden idag ger byggaktörer möjlighet att reducera parkeringstalet i utbyte mot att tillhandahålla mobilitetstjänster.

Motionären menar att Stockholms stad inte kan vänta 8-10 år på en utvärdering av riktlinjerna utan att mer behöver göras för att inte utsläppen från transporterna ska öka. Malmö stad och Umeå kommun lyfts som två goda exempel där kommunerna arbetar på olika sätt med varianter av parkeringsköp.

Malmö stad arbetar med en strategi som innebär att parkeringsoperatörerna ska leda utvecklingen av nya flexibla anläggningar i form av ”mobilitetscentraler”. Anläggningarna ska fyllas med innehåll så som närservice, paket- och varuutlämning samt information om och bokning av mobilitetstjänster. Genom detta blir mobilitetscentralerna lokala samlingspunkter för boende och verksamheter. Malmö stad provar också konceptet mobilitetsköp. Mobilitetsköp innebär att fastighetsägaren avtalar med Malmö stad om att avsätta medel för varje bilplats som inte tillhandahålls. Malmö ansvarar för att de medel som kommer in via mobilitetsköp nyttjas till åtgärder som långsiktigt förbättrar den hållbara mobiliteten i staden och därigenom minskar bilparkeringsbehovet på den aktuella fastigheten.

I Umeå kommun har de sedan år 2011 tillämpat konceptet, gröna parkeringsköp. Det innebär att kommunen har samlat ytor för parkering i centrala staden i parkeringshus för att kunna förtäta och skapa fler centrala grönytor. Byggaktören får en reduktion på 40 procent av parkeringsnormen vid tecknande av avtal om gröna parkeringsköp. Reducerat antal bilparkeringsplatser ska ersättas med cykelparkeringar och mobilitetstjänster.

Båda kommunerna arbetar med att en del av de avsatta medlen från parkeringsköpet går till en mobilitetslots/mobility managementresurs. Denna funktion har i uppgift att följa upp utförda mobilitetsåtgärder och mobilitetsköp för att säkerställa att ingångna avtal hålls, hålla dialog med fastighetsägare samt göra utvärderingar av hur paketen av mobilitetsåtgärder och mobilitetsköp fungerar.

Motionären menar att Stockholms stad borde lära av Malmö och Umeå och arbeta med någon form av gröna parkeringsköp, inrätta en mobilitetsfond samt involvera fastighetsägarna bättre.

I motionen föreslås att:

- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på en modell för gröna parkeringsköp tillsammans med Stockholm Parkering, trafikkontoret och miljökontoret.
- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på inrättandet av en mobilitetsfond.
- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på inrättandet av en resurs som arbetar med mobilitetsfrågor gentemot fastighetsägare och parkeringsaktörer kopplat till de gröna parkeringstalen, gröna parkeringsköpen och mobilitetsfonden.
- Kommunfullmäktige beslutar om en ny indikator med hur många bilparkeringsplatser som flyttats från gatumiljö till garage.

Ärendets beredning

På exploateringskontoret har ärendet beretts av avdelningen för Miljö och teknik. Samråd har skett med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen.

Analys och konsekvenser / Exploateringskontorets synpunkter

Riktlinjerna ”Projektspecifika och gröna parkeringstal” antogs av kommunfullmäktige 2015. Riktlinjerna innebär att Stockholms stad tillämpar flexibla och projektspecifika parkeringstal genom att antalet parkeringsplatser som byggs anpassas efter den specifika situationen i varje projekt. Gröna parkeringstal är en ytterligare justering av det projektspecifika parkeringstalet som görs baserat på mobilitetstjänster som hör till fastigheten. Gröna parkeringstal är ett valfritt erbjudande till byggaktören.

Motionens förslag innebär möjligheter till att anlägga färre antal parkeringsplatser genom att fastighetsägare exempelvis skapar en bilpool och högkvalitativa cykelparkeringar. Detta skiljer sig inte avsevärt från hur staden arbetar idag och från riktlinjerna ”Projektspecifika och gröna parkeringstal”.

Planprocesser och därigenom insamling av erfarenheter tar tid. Då stadens riktlinjer endast har funnits i fyra år är det få projekt som har planerats i enlighet med dessa och som har färdigställts och blivit inflyttade. Det har därmed inte funnits möjlighet för uppföljning och utvärdering under en längre tid. Under hösten 2020 har staden lanserat en uppföljningsportal där stadens krav på parkering nu ska följas upp. Kraven ska följas upp vid fyra tillfällen, med start från samråd av detaljplan fram till 24 månader efter färdigställd byggnad. Därigenom finns en plattform för att långsiktigt kunna följa upp krav på

projektspecifika och gröna parkeringstal. Det är svårt att se hur inrättandet av föreslagna åtgärder skulle kunna implementerad och utvärderas snabbare än de gällande riktlinjerna.

I varje stadsutvecklingsprojekt behöver staden planera för att förvaltningen och utvecklingen av marken ska ske så resurseffektivt som möjligt. Istället för att anlägga garage under flera bostadsgårdar kan parkeringsköp i vissa projekt vara ett alternativ för att använda marken inom ett område effektivt. Det är möjligt att i projekt göra parkeringsköp idag och det görs redan till viss del både i Stockholm Parkerings anläggningar och i privata anläggningar. En utmaning är att parkeringsköpet behöver lösas inom en och samma detaljplan. Det finns undantag i staden men generellt går det inte att dela upp så att garaget ligger i en detaljplan och bostäderna i en annan om det inte gäller ett redan befintligt garage. Det finns både för- och nackdelar med parkeringsköp och det bör utredas i vilka situationer en sådan lösning kan vara lämplig och hur det ska fungera i praktiken.

Arbetet med parkeringstalen ingår i detaljplane-, exploaterings- och bygglovsarbetet. Stadsbyggnadskontoret har formellt den beslutande rollen men hanteringen i planprocessen är ett samarbete mellan olika förvaltningar – stadsbyggnadskontoret som plan- och bygglovsansvarig, exploateringskontoret som ansvarig för planering och genomförande av allmän platsmark och trafikkontoret som i rollen att yttra sig kring parkeringsefterfrågan vid bygglovsgivning i relation till parkeringsmöjligheter på allmän platsmark. Exploateringskontoret anser att en fortsatt samverkan mellan stadens förvaltningar är av stor vikt eftersom parkeringstalen som beslutas i stadsplaneringsprocessen har en direkt inverkan på befintlig parkeringssituation. En nära samverkan mellan stadsbyggnads-, exploaterings- och trafikkontoret är därför en nödvändighet.

För att nå stadens mål för ökad framkomlighet, minskad klimatpåverkan och förbättrad luftkvalitet är det viktigt att biltrafiken minskar. Bilens roll kommer fortsatt vara viktig i staden men resorna med de hållbara transportmedlen, gång-, cykel- och kollektivtrafik behöver öka. Då anläggandet av parkeringsplatser är kostnadsdrivande och även påverkar personer utan bil skulle troligtvis förutsättningarna för bilpool och andra mobilitetstjänster och bildelningstjänster bli mer attraktiva om den marknadsmässiga kostnaden för parkering synliggjordes.

Exploateringskontorets förslag / Remissmaterialet

Exploateringskontoret ser positivt på utveckling av nya koncept och att i högre takt arbeta med mobilitet, rörlighet och delningstjänster i staden. Detta ligger i linje med flera av stadens styrande dokument. Kontoret tycker att det är bra att det finns ett engagemang och intresse för frågorna men anser att en uppföljning och utvärdering av de befintliga riktlinjerna är angelägen innan en eventuell utveckling eller att nya riktlinjer införs.

Exploateringskontoret föreslår att kontoret får tid att prioritera fortsatt implementering, uppföljning och utvärdering av gällande riktlinjer.

Slut

Bilagor

1. Motion från Arvid Vikman (S) om att inrätta gröna parkeringsköp och en mobilitetsfond.